

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี
Creative leadership of school administrators under the Prachinburi
Provincial Administrative Organization

ชนะชัย บุญล้อม, สุวิจักขณ์ มั่นสารนีย์ธรรม

Chanachai Boonlom, Suvijuk Mansaraneeyatham

วิทยาลัยนครราชสีมา

Nakhon Ratchasima College

E-mail: 650401320087@nmc.ac.th, suvijuk2564@gmail.com

(Received : 2 March 2024 ; Edit : 13 March 2024; accepted : 18 March 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ตามความคิดเห็นของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 82 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนาการ ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านแรงบันดาลใจ ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง

2. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจินตนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research is to 1. Study the level of creative leadership of educational institution administrators under the Prachinburi Provincial Administrative Organization. 2. Compare the creative leadership of school administrators under the Prachinburi Provincial Administrative Organization. According to the opinions of personnel under the Prachinburi Provincial Administrative Organization Classified by educational level Work experience The sample group used in the research was educational institution administrators and teachers under the Prachinburi Provincial Administrative Organization. Number of people: 82. The sample size was determined based on Krejci and Morgan tables and the simple sample. The research instrument was a questionnaire with a 5-level rating scale. The index values were consistent between 0.67-1.00 and the confidence value of the entire questionnaire is 0.95. Statistics used in data analysis include: Frequency percentage, mean, standard deviation T-value and F-value tests

The research results found that

1. Creative leadership of school administrators under the Prachinburi Provincial Administrative Organization Overall, it is at a high level. When considering each aspect, it was found that every aspect had a high level of compliance. The aspect with the highest average was building human relations, followed by vision. Imagination side In terms of using innovation and technology Teamwork Inspirational aspect, respectively, and the aspect with the lowest average is risk management.

2. Comparative results of opinions on creative leadership of school administrators under the Prachinburi Provincial Administrative Organization. Classified by educational level Overall and each aspect is not different. and classified according to work experience Overall, there is no difference. When considering each aspect, it was found that the imagination aspect was significantly different at the .05 level, while the other aspects were not different.

Keywords: creative leadership, educational institution administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านสังคม การดำรงชีวิตของมนุษย์ก็มีความเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบการดำรงชีวิตในลักษณะเดิมมาก เนื่องด้วยความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และวิวัฒนาการที่ตื่นของเทคโนโลยี เมื่อพิจารณาด้วยเงื่อนไขที่กล่าวมานั้น จะพบได้ว่า โลกในยุคปัจจุบันอาจจะถือได้ว่าเป็นโลกในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงโดยแท้จริง ทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้คนไทยดำรงชีวิตอยู่ในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมภายใต้ผู้นำที่ต้องมีความสามารถในการส่งเสริมและแนะนำกระบวนการใหม่ ๆ และเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูงสามารถนำพาสถานศึกษาสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 6 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเนื่องจากคุณภาพของคนเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจึงเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดใน การขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่ต้องใช้ภาวะผู้นำในการดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จหรือจะล้มเหลวในการบริหารเพียงใดนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์การบริหารที่เหมาะสม ต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการมีการปรับเปลี่ยนและการพัฒนาองค์การควบคู่กันไป (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2555, น.67-68)

ในปัจจุบันการคัดเลือกและการพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเข้ามามีบทบาทต่อผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นพฤติกรรมและความสามารถในการเข้าใจและเข้าใจถึงบุคคลอื่น การคิดกล้าทำด้วยวิธีการใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์เพื่อจุดใจหรือกระตุ้นบุคคลอื่นให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวความคิดของ บาสซาดีว (Basadur, 2008, p.205) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำบุคคลอื่น (Leading people) อย่างมีกระบวนการ (Process) หรือมีวิธีการ (Method) ร่วมกันมีการศึกษาปัญหาอย่างละเอียดและแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ ๆ (New solution) เป็นกระบวนการที่จำเป็นในการจะต้องสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วว่า กระบวนการเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับใด มีทักษะในการจัดการกับบุคคลอื่นอย่างเป็นลำดับขั้นตอนจากกระบวนการสร้างสรรค์ การรู้จักกระบวนการเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นต้นแบบในการสร้างผู้นำสมัยใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทวีสันต์ วิชัยวงษ์ (2564) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นความสามารถของผู้นำหรือผู้บริหารองค์กรในการจูงใจหรือนำบุคคลอื่นอย่างมีประสิทธิภาพด้วยกระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้อุบัติการณ์สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ขององค์กรด้วยวิธีการและแนวทางใหม่ ๆ โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กรคิดต่าง คิดนอกกรอบ หรือคิดเชิงสร้างสรรค์ได้ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วรณภา ทะอินทร์ (2565) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นความสามารถของผู้นำที่วิสัยทัศน์ มีจินตนาการ มีความยืดหยุ่น มีแนวทางวิธีการใหม่ ๆ ที่ไม่มีใครเคยทำมาก่อนในการแก้ปัญหาโดยการคิดไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน มีการเรียนรู้ตลอดเวลา มีทัศนคติเชิงเชิงบวกต่อโลกและต่อชีวิต เชื่อมมั่นในคุณค่าและศักยภาพของตนเองและผู้อื่น และสอดคล้องกับแนวคิดของ จิรัตญา พรหมสมปาน (2565) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การที่บุคคลที่เป็นผู้นำใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาและดำเนินงานตามสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการทดลองภายในองค์กร เพื่อที่จะทำให้อุบัติการณ์สามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์หาแนวทางใหม่ๆในการบริการและการสื่อสารภายในองค์กรมีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานต่างๆ ในองศาให้มีความง่าย คล่องตัว และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดีมากขึ้น

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้นจำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน ครูและบุคลากร จำนวน 96 คน ผู้บริหารสถานศึกษา

เป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องรับผิดชอบต่อการทำงานของบุคลากรภายในโรงเรียน (James & Connolly, 2000, p.140) และต้องบริหารอย่างมีประสิทธิภาพผู้นำรุ่นใหม่ต้องคิดใหม่และต้องมีผลงานจากการคิด จะต้องมีผลงานจากการมองเห็นเชิงของ Criticalmind, Transformation และ Imaginary ไปพร้อมกัน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงควรเป็นโมเดลของการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาด้านภาวะ ผู้นำต่อไปด้วยวิธีการวิจัย ทั้งในเชิงแนวคิด รูปแบบ และกระบวนการ (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, 2553) โดยสอดคล้องแนวคิดด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ สตอล และ เทมเพอร์ (Stoll & Temperley, 2009) ที่กล่าวไว้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมที่ตอบสนองเชิงจินตนาการโดยการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์ต่างๆ และประเด็นต่างๆ ที่ท้าทาย (Challenge) และในปัจจุบันสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรียังประสบปัญหาในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ยังขาดการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการแก้ปัญหากระตุ้นให้บุคลากรองค์การร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยความคิดที่หลากหลายและคิดสร้างสรรค์

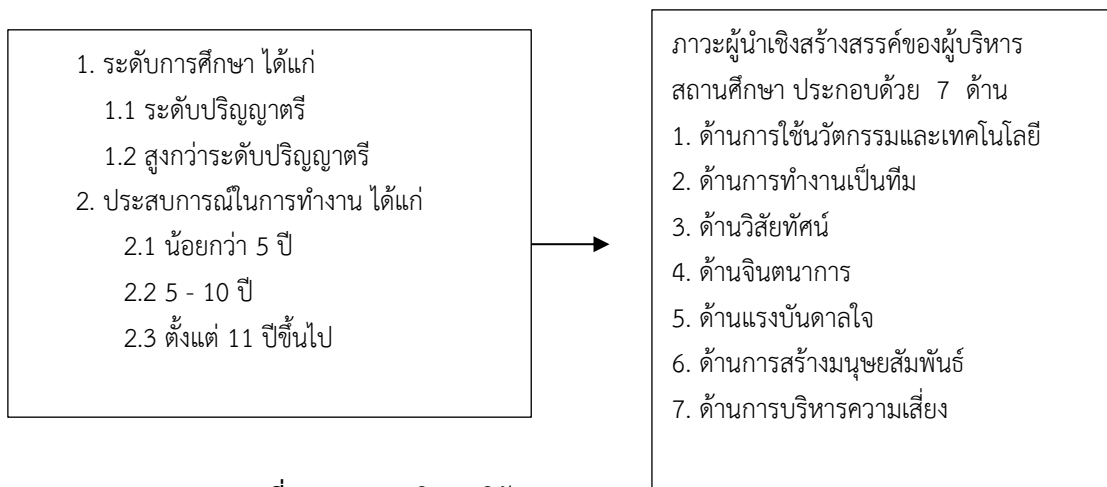
ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อให้ได้ข้อสนเทศ ใช้เป็นแนวทางในการเพื่อนำผลที่ได้ไว้วางแผนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อพัฒนารูปแบบในการบริหารสถานศึกษาให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาและผู้บริหารสามารถนำข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของครู ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ตามความคิดเห็นของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ แอชและเพอร์ซาล (2007)

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี แตกต่างกัน
2. บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 105 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 82 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970, pp. 607- 610) และได้มาโดยการสุ่ม สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

2.1 ระดับการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1.1) ระดับปริญญาตรี
- 1.2) สูงกว่าระดับปริญญาตรี

2.2 ประสบการณ์ทำงาน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 2.1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2.2) 5 – 10 ปี
- 2.3) ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป

ตัวแปร

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ แอชและเพอร์ซาล (2007) ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี
2. ด้านการทำงานเป็นทีม
3. ด้านวิสัยทัศน์
4. ด้านจินตนาการ
5. ด้านแรงบันดาลใจ
6. ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์
7. ด้านการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดแอสและเพอร์ซาล เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท(Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 74 – 84)
3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามมาจากบท กิจ (2560: 22-24) ได้จำนวนแบบสอบถาม 35 ข้อ
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในโรงเรียน ชับนงแก้ววิทยา อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 35 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดนับเท่ากับ 0.95
9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 82 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2560 : หน้า 121) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษาโดยใช้ค่า t - test (Independent samples) และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ค่า F -test

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรีโดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.30	0.39	มาก	4
2	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.30	0.41	มาก	5
3	ด้านวิสัยทัศน์	4.32	0.59	มาก	2
4	ด้านจินตนาการ	4.31	0.62	มาก	3
5	ด้านแรงบันดาลใจ	4.28	0.58	มาก	6
6	ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์	4.35	0.50	มาก	1
7	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.18	0.47	มาก	7
ภาพรวม		4.29	0.41	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.29, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ (\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ (\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.59) ด้านจินตนาการ (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.62) ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.39) ด้านการทำงานเป็นทีม (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.41) ด้านแรงบันดาลใจ (\bar{X} = 4.28, S.D. = 0.58) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง (\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.47)

2. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับ		สูงกว่าระดับ		t	p-value
		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.25	0.39	4.38	0.39	-1.46	0.15
2	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.26	0.38	4.35	0.45	-1.04	0.30
3	ด้านวิสัยทัศน์	4.27	0.52	4.39	0.68	-0.89	0.38
4	ด้านจินตนาการ	4.34	0.56	4.26	0.73	0.54	0.59
5	ด้านแรงบันดาลใจ	4.27	0.56	4.29	0.61	-0.15	0.88
6	ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์	4.30	0.52	4.45	0.44	-1.31	0.19
7	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.13	0.44	4.26	0.51	-1.18	0.24
	ภาพรวม	4.26	0.39	4.34	0.45	-0.85	0.40

*p < .05

จากตารางที่ 2 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่มภายใน	0.35	2	0.17	1.12	0.33
	กลุ่ม	12.23	79	0.16		
	รวม	12.58	81			
ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่มภายใน	0.68	2	0.34	2.10	0.13
	กลุ่ม	12.70	79	0.16		
	รวม	13.38	81			
ด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่มภายใน	1.49	2	0.74	2.22	0.11
	กลุ่ม	26.42	79	0.33		
	รวม	27.91	81			
รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านจินตนาการ	ระหว่างกลุ่มภายใน	2.96	2	1.48	4.06*	0.02
	กลุ่ม	28.64	79	0.36		
	รวม	31.60	81			
ด้านแรงบันดาลใจ	ระหว่างกลุ่มภายใน	1.90	2	0.95	3.01	0.06
	กลุ่ม	24.88	79	0.32		
	รวม	26.78	81			

ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่มภายใน	0.05	2	0.02	0.09	0.91
	กลุ่ม	19.82	79	0.25		
	รวม	19.87	81			
ด้านการบริหารความเสี่ยง	ระหว่างกลุ่มภายใน	0.75	2	0.38	1.76	0.18
	กลุ่ม	16.90	79	0.21		
	รวม	17.65	81			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่มภายใน	0.79	2	0.40	2.42	0.10
	กลุ่ม	12.95	79	0.16		
	รวม	13.75	81			

*p < .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจินตนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนาการ ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านแรงบันดาลใจ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาแสดงตนเป็นมิตรต่อบุคลากรทุกระดับ ถูกต้องกับกาลเทศะ และผู้บริหารสถานศึกษายินดีกับบุคลากรที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จในด้านอื่นๆ และผู้บริหารสถานศึกษาให้ความร่วมมือประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศณี กฐินเทศ (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัตญา พรหมสมปาน (2565) ที่ได้ศึกษา เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านจินตนาการ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาแสดงตนเป็นมิตรต่อบุคลากรทุกระดับ ถูกต้องกับกาลเทศะและผู้บริหารสถานศึกษายินดีกับบุคลากรที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จในด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมพิริยะ ปณะกาโพธิ์ (2566) ที่ได้ทำวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม

และรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสามารถคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี ฤทธิสมิต และ วิมลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม (2566) ที่ได้ทำวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเบญจมิตรธงชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเบญจมิตรธงชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นกันเองกับบุคลากรในสถานศึกษาและมีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร แสดงตนเป็นมิตรต่อบุคลากรทุกระดับถูกต้องกับกาลเทศะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวรรณ อินเกิด (2564) ที่ได้ทำวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสามารถคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิพันธุ์ สุภานันท์ (2565) ที่ได้ทำวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง ส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.2 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงการบริหารแรงบันดาลใจ ส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตัวแปรอื่นๆ

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- เกศณี กลืนเทศ. (2562). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีนทร์ เขต 2**. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จิราวรรณ อินเกิด. (2564). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3**. หลักสูตรปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- จิรัตญา พรหมสมปาน. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3**. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ทวีสันต์ วิชัยวงศ์. (2564). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด**. หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัราชภัฏ มหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8)**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บงกช วิจบ. (2560). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัด ปราจีนบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7**. หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรหมพิริยะ ปินะกาโพธิ์. (2566). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2553). **ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพ : กระบวนทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณภา ทะอินทร์. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเชียงราย**. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุทธิพันธุ์ สุภานันท์. (2564). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3**. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุมาลี ฤทธิสมิต และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2566). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มเบญจมิตรธงชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3**. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2555). **หลักบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- Basadur, M. (2008). **Leading other to think innovatly together: Creative leadership**. Journal of The Leadership Quarterly.

- James, C. R., & Connolly, U. (2000). **Effective change in schools**. London: RoutledgeFalmerKrejcie
Robert V., and Morgan, Daryle W. (1970). Determining Sample Size for ResearchActivities.
Journal for Education and Psychological Measurement.
- Stoll, L. & Temperley, J. (2009). Creative leadership teams. Journal of Management in Education.